

Specifika dekubitů v neonatologické intenzivní péči

Miluše Jozková, DiS.

Oddělení neonatologie, Jedinotka intenzivní a resuscitační péče pro novorozence
Fakultní nemocnice Ostrava

Kůže donošených novorozenců

- růžová, dobře vyvinutá, neprůsvitná, ale celkově slabší než kůže dospělého
  - s několika viditelnými cévami
  - se slabou pigmentací (tvoří se až po narození)
  - bez otoků
  - krytá mázkem v kožních záhybech
-
- pokožka se skládá z 15-20 vrstev stratum corneum – brání ztrátám vody odpařováním a ztrátám tepla
  - stratum corneum dozrává mezi 30.-32. týdnem gestace
  - mazové žlázy tvoří na povrchu lipovou vrstvu

Kůže nedonošených novorozenců

- tenká, jakoby průsvitná
- červená, lesklá
- často edematózní až želatinózní (více natria a vody ve škáře, málo kolagenních a elastických vláken – tvorba puchýřů při tření, odtržení pokožky od škáry při odstraňování adheziv)
- krytá lanugem (velmi jemné chmýří, pokrývající celý povrch těla plodu, vytvořené hlavně v 4.-6. měsíci gestace)

- pokožka se skládá z 2-6 vrstev stratum corneum (nezralí novorozenci nemají téměř žádnou, začíná se vyvíjet až od 24.týdne gestace) – nedostatečná ochrana proti toxinům, bakteriím, plísním a virům, ztráty vody 6x větší

Morfologické znaky kůže

	Nedonošený novorozenec	Zralý novorozenec	Dospělý
Tloušťka kůže	0,9 mm	1,2 mm	2,1 mm
Povrch kůže	želatinový, mázek, lanugo	mázek jen v kožních záhybech	suchý
Tloušťka pokožky	20 – 25 um	40 – 50 um	více než 50 um
Tloušťka stratum corneum	2 – 6 vrstev buněk	15 a více vrstev buněk	15 a více vrstev buněk
Přítomnost a počet melanocytů	částečně zralé melanozomy	jako u dospělých, snížená produkce melaninu	počet se snižuje s věkem
Dermoepidermální spojení	chabé	chabější, ale funkční	pevné spojení
Elastická vlákna	nízký počet, tenká, nezralá	menší počet, nezralá, síťovitě uspořádaná	síťovitě uspořádaná
Podkožní tuk	slabě vyvinut	dobře vyvinut	dobře vyvinut

Působení negativních faktorů

- vlhkost
- mobilita
- stav výživy – nezralost kůže, ztráty hmotnosti v prvních dnech, ztráty podkožního vaziva
- další onemocnění – infekce, narušující obranyschopnost a regeneraci organismu

Tlak, tření a střižná síla

- cPAP nostrily, masky - riziko poškození nosního septa, uší, kořene nosu, kůže nad rtem – střídání masky a nostril co 3 hodiny
- gastrická sonda, elektrody, čidla - 1x denně výměna místa vstupu gastrické sondy, minimálně 1x denně změna umístění saturačního čidla

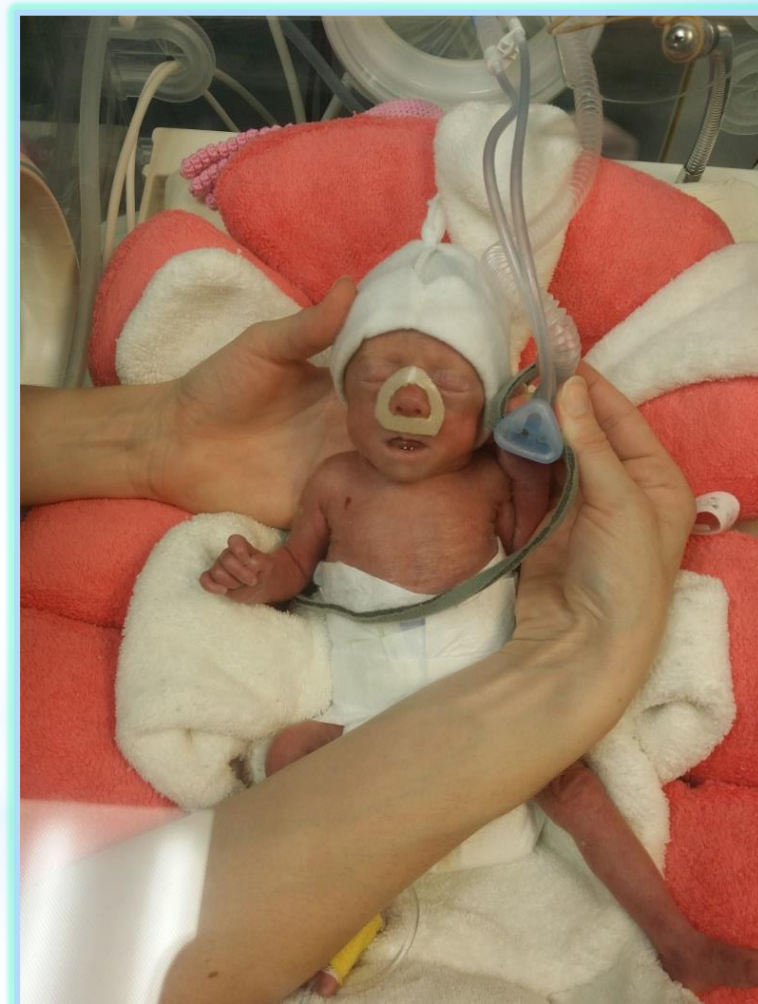
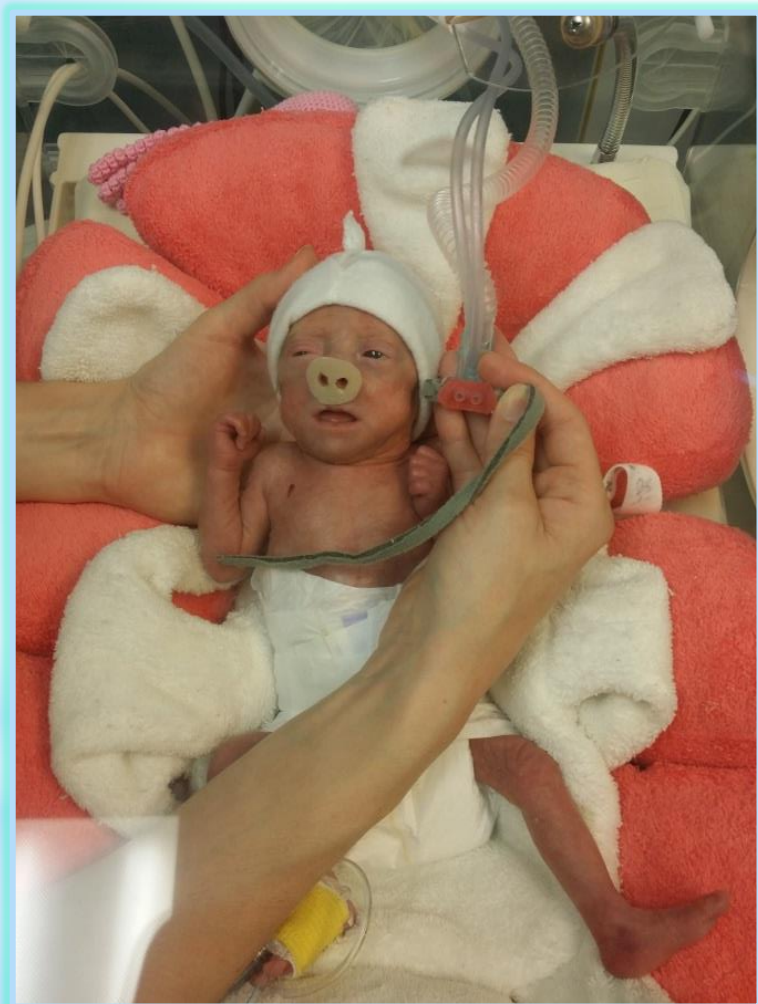
PREVENCE!!!

Prevence při přikládání nostril a nazální masky

**Dekubit po jednodenním ošetřování
hydrosorb gel + granuflex extra thin**

Dilema péče

Omezit manipulaci x polohovat

UPV x cPAP

Individuální přístup

Prevence

Antidekubitní matrace ve všech inkubátorech

Polohování

prevence dekubitů a zároveň prevence predilekce

Kazuistika – dekubitus

- holčička narozena 4.4. 2017 ve 36. g.t. SC
- u matky i sourozenců myotonická dystrofie, provedena amniocentéza – pozitivní výsledek s prokázanou svalovou dystrofií
- po porodu bradykardie, nedýchá, atonie, bledost
- intubace, UPV
- 3.5. zjištěn dekubitus v záhlaví

Léčba:

- oplach dekubitu Actimaris sensitive roztok, ponechání oplachového roztoku 15 minut na defektu
- poté aplikace Actimaris gel
- překrytí hydrokoloidem
- převaz po třech dnech stejným způsobem
- po pěti dnech pouze oplach defektu a překrytí hydrokoloidem
- 9.5. přeložena na dětskou kliniku

po 3 dnech

po 5 dnech

Zjištěný dekubitus 10.10.2018

11.10.2018

13.10.2018

Statistiky

STATISTIKA DEKUBITŮ ROK 2019

Název kliniky / oddělení: **Oddělení neonatologie**

* kliknutím na číslo měsíce se otevře report po stanicích

Měsíc	1.Q.				2.Q.				3.Q.				Celkem
	XXX1	XXX2	XXX3		XXX4	XXX5	XXX6		XXX7	XXX8	XXX9		
Celkový počet pacientů	298	279	272	849	269	293	275	837	295	313	101	709	2395
z toho do 65 let věku	298	279	272	849	269	293	275	837	295	313	101	709	2395
Počet pacientů v riziku	96	78	85	259	78	93	100	271	95	110	37	242	772
z toho nad 8 let věku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho do 8 let věku	96	78	85	259	78	93	100	271	95	110	37	242	772
z toho nad 8 let věku v %	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
z toho do 8 let věku v %	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Počet pacientů s dekubitů	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	2
z toho nad 8 let věku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho do 8 let věku	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	2
z toho nad 8 let věku v %	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
z toho do 8 let věku v %	100%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	100%	100%
Počet nových dekubitů	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	2
Mateřské oddělení	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	2
Jiné oddělení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vznik na operačním sále	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mimo nemocnici	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet vyléčených dekubitů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podíl mateřských dekubitů k pacientům v riziku	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%
Lok. 6006-hlava týl	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Lok. 6027-páteř bederní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Stupeň č.1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Stupeň č.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1

INDIKÁTOR KVALITY OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE - INCIDENCE DEKUBITŮ

Oddělení neonatologie

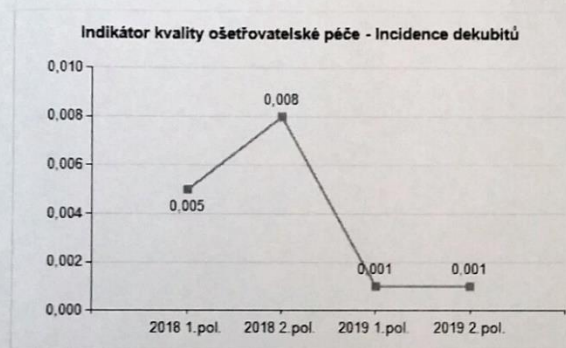
Definice indikátoru:

Podíl dekubitů nově vzniklých na mateřském oddělení k celkovému počtu pacientů v riziku vzniku dekubitů.

	2017 1.pol.	2017 2.pol.	2018 1.pol.	2018 2.pol.	2019 1.pol.	2019 2.pol.
Počet pacientů v riziku	0	0	517	520	530	242
Počet nově vzniklých mateřských dekubitů	6	6	5	8	1	1
Indikátor (relativní hodnota)			0,5 %	0,8 %	0,1 %	0,1 %

Požadovaný interval indikátoru:

- Akutní lůžková péče 4 - 11 %
- Dlouhodobá lůžková péče 10 - 20 %

Výskyt dekubitů:

	2017 1.pol.	2017 2.pol.	2018 1.pol.	2018 2.pol.	2019 1.pol.	2019 2.pol.
Nejčastější stupeň dekubitu	3	bez určení	bez určení	bez určení	1	4
Nejčastější lokalizace	HLAVA TÝL	OSTATNÍ	OSTATNÍ	OSTATNÍ	HLAVA TÝL	PÁTEŘ BEDERNÍ

Proces je ve FNO popsán v [SOP-ÚNOP-07 Prevence a ošetrování chronických ran - dekubitů](#)

Datum: 10.9.2019

Vypracovala:

Děkuji za pozornost